

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

06 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:
președinte
judecători

URSACHE Petru
NICOLAEV Ghenadie
TIMOFTI Vladimir
TOMA Nadejda
ALERGUȘ Constantin

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul din procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Ciobanu Sergiu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016, în cauza penală privindu-1 pe
PULBERE Nicanor Mihail, *născut la 10 august 1956, originar din sat. Cucuruzeni, r-nul Orhei și domiciliat în or. Orhei, str. Negruzzi 48;*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 06.03.2014 – 12.01.2016;

Instanța de apel: 03.02.2016 – 17.05.2016;

Instanța de recurs: 17.08.2016 – 06.12.2016.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Orhei din 12 ianuarie 2016 Pulbere N. a fost achitat de sub învinuirea incriminată în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Prin rechizitoriu Pulbere N. a fost învinuit de faptul că, deținând în baza dispoziției nr. 154-p din 24.06.2008 (168-p din 28.07.2011) funcția de manager șef al ÎM „Servicii Comunal Locative” Orhei și fiind astfel conform art.123 alin.(2) Cod penal - persoană publică, dat fiind că era funcționar public al întreprinderii de stat, fiind investit cu drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, contrar prevederilor pct.2) al Deciziei consiliului orășenesc Orhei nr.3.3 din 10.04.2012, art. 2 lit. a), art. 3 alin. (1), art. 4 alin. (1), art. 9 alin. (1) al Legii nr.25 din 22.02.2008 privind Codul de conduită al funcționarului public și art.18 alin. (9) al Legii nr. 179 din 10.07.2008 cu privire la parteneriatul public-privat, care îl obliga să stabilească relația de parteneriat public-privat doar în bază de concurs, indiferent de forma lui de realizare, art. 25, care dictează respectarea procedurii de inițiere a parteneriatului public-privat, art. 5 alin. (2) al aceleiași

legi și atribuțiilor funcționale stipulate în pct.1.5 din contractul de management nr. 1 din 01.08.2011, care îl obligau să asigure îndeplinirea deciziilor consiliului orășenesc, a săvârșit infracțiunea de depășire în mod vădit a atribuțiilor de serviciu în următoarele circumstanțe:

Astfel el, Pulbere N., fiind persoană publică, la 23 mai 2012 acționând contrar prevederilor art.5 al Legii nr. 179 din 10.07.2008 cu privire la parteneriatul public-privat care îl obliga să asigure selectarea obiectivă a partenerului privat și totodată cel mai înalt nivel posibil de informare a publicului, ținând cont de obiectivul, de natura și de valoarea obiectului parteneriatului public-privat și publicarea comunicatelor informative în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, art. 18 alin. (9) care stipulează că relația de parteneriat public-privat se stabilește doar în bază de concurs, indiferent de forma lui contractuală de realizare și prevederile art. 25 care îl obligau să respecte etapele de inițiere a parteneriatului public-privat, aflându-se în exercițiul funcției deținute și având ca temei decizia Consiliului orășenesc Orhei nr. 3.3 din 10.04.2012 prin care a fost împuternicit să semneze contractul de întreținere și amenajare a Depozitului de deșeuri orășenesc, intenționat depășindu-și în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, la care a manifestat certitudine, fiind lipsit de orice îndoială și neavând dubii că depășește drepturile și atribuțiile acordate prin lege, intenționat a încheiat în or. Orhei cu SRL „ECO Construcții Generale Salvagnin&Co” actul juridic № 2 din 23.05.2012 de amenajare, întreținere, punerea în siguranță și gestionarea reglementară a Depozitului de deșeuri orășenesc, situat pe terenul cu codul cadastral 6401212210 cu suprafața de 5,9246 ha, amplasat în or. Orhei, adiacent Stației de Epurare din str. V. Cupcea și a terenului cu codul cadastral 6401212211, suprafața de 4,5089 ha, pe un termen de 29 ani.

Tot el, fiind persoană publică, la 10 iulie 2012, continuându-și acțiunile sale infracționale, depășind în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor sale acordate prin lege, în lipsa unei decizii prin care ar fi fost împuternicit cu asemenea drepturi, asumându-și unipersonal săvârșirea unei acțiuni pe care o putea efectua exclusiv un organ colegial a încheiat un acord adițional la contractul № 2 din 23.05.2012, semnat între IM „Servicii Comunal Locative” Orhei și SRL „ECO Construcții Generale Salvagnin & Co”, prin care a fost modificat contractul menționat supra, cu completarea pct.1.1 și 2.2, potrivit căruia SRL „ECO Construcții Generale Salvagnin & Co”, a obținut în folosință pe o perioadă de 29 ani, hala industrială cu nr. 640121206032 și terenul aferent din str. V. Cupcea 5/1 din or. Orhei cu codul cadastral 6401212113 cu S-1,2295 ha, pentru construcția și exploatarea unei fabrici de prelucrare a deșeurilor și producere a energiei regenerabile, care de fapt nu a fost obiectul contractului, acțiuni ce au cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, manifestate prin prejudicierea imaginii persoanei publice, creând suspiciuni despre coruptibilitatea acestora, că ei pot fi influențați în exercitarea atribuțiilor de serviciu, astfel aruncând o lumină defavorabilă asupra imaginii administrației publice locale având și ca consecință pierderea încrederii publicului în autoritatea și imparțialitatea autorităților de stat.

Acțiunile lui Pulbere N. au fost încadrate în drept de către procuror în baza art. 328 alin.(1) Cod penal, *depășirea atribuțiilor de serviciu, incriminându-se că, fiind persoană publică și acționând cu titlu oficial, a comis depășirea atribuțiilor de serviciu, adică acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, care au cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice.*

3. Nefiind de acord cu sentința de achitare, procurorul a depus apel solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Pulbere N., să fie recunoscut culpabil în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal și cu respectarea prevederilor art. 10 Cod penal, în baza sancțiunii acestui articol a-i fi stabilită o pedeapsă sub formă de 300 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții pe un termen de 3 ani. În apelul declarat procurorul a menționat că, instanța de fond deși a dispus achitarea lui Pulbere N., a indicat în sentință toate probele prezentate de acuzare și care incontestabil dovedesc vina ultimului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin. (1) Cod penal și, nici nu a considerat de cuviință să-și motiveze poziția sa or, instanța la emiterea sentinței de condamnare sau achitare este obligată să-și expună părerea asupra probelor prezentate de către părți.

În același timp apelantul a menționat că, prima instanță la întocmirea sentinței nu a ținut cont de prevederile art. 7 alin. (1) Cod de procedură penală, deși s-a făcut trimitere la normă, care obligă instanța să desfășoare procesul penal în strictă conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului cod. La adoptarea sentinței de achitare, instanța în condițiile art. 394 alin. (3) pct. 2) Cod de procedură penală, urma să indice motivele pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării. Pornind de la poziția lui Pulbere N., tuturor probelor cercetate în cadrul ședinței de judecată urma a li se da o apreciere justă, deoarece acestea confirmă întru totul vinovăția ultimului în săvârșirea infracțiunii de care a fost acuzat.

De asemenea, apelantul a menționat că, prima instanță urma să se expună punctat asupra fiecărei probe, în baza evaluării proprii, în condiții de oralitate, nemijlocire și contradictorialitate în etapa cercetării judecătorești și a celor administrate, cu respectarea dreptului la apărare al părților, în această fază procesuală, și ca urmare să rețină corect vinovăția lui Pulbere N. în baza art. 328 alin. (1) Cod penal și încadrarea juridică a faptelor comise de către acesta, conform învinuirii înaintate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016 s-a respins apelul declarat de procuror, ca nefondat, cu menținerea sentinței de achitare fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei instanța de apel a consemnat că la pronunțarea sentinței, instanța corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a trasat concluzia că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii imputate acestuia prin rechizitoriu. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la

cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenții, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării acestora.

Drept urmare, instanța de apel a specificat că, potrivit prevederilor art. 22 din Constituția Republicii Moldova, nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos.

Potrivit dispoziției art. 328 Cod penal, prin exces de putere sau depășire a atribuțiilor de serviciu urmează de înțeles săvârșirea de către o persoană cu funcție de răspundere a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

Obiectul juridic special al infracțiunii nominalizate îl formează relațiile sociale cu privire la activitatea legală a organelor puterii de stat, organelor administrației publice locale sau unei subdiviziuni a lor. În calitate de *obiect juridic secundar* al acestei infracțiuni apar relațiile sociale cu privire la sănătatea sau integritatea corporală, cinstea și demnitatea persoanei.

Latura obiectivă a infracțiunii se caracterizează prin: săvârșirea unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege; cauzarea daunelor în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice; prezența legăturii de cauzalitate între acțiunile comise și urmările nominalizate.

Prin acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege urmează de înțeles asemenea acțiuni care: vădit depășesc competența persoanei cu funcție de răspundere, ținând de competența persoanei cu funcție de răspundere ierarhic superioară sau a unui organ colegial ar putea fi întreprinse de către persoana cu funcție de răspundere numai în prezența unor circumstanțe excepționale indicate în lege; nu pot fi comise de către nimeni, nici într-un fel de circumstanțe.

Pentru a determina dacă există într-un caz concret depășirea atribuțiilor de serviciu, este necesar de a stabili competența persoanei cu funcție de răspundere, făcând trimitere la actul normativ corespunzător care o reglementează.

Prin **depășirea atribuțiilor de serviciu** se au în vedere asemenea acțiuni ale persoanelor cu funcție de răspundere, în privința cărora, în actele normative corespunzătoare, este limitat cercul subiecților care sunt în drept să le comită, iar persoana în cauză la categoria acestor subiecți nu se referă, sau există o anumită limitare a condițiilor în prezența cărora persoana este în drept să comită acțiunile date, sau, în genere, există interdicție referitor la comiterea acțiunilor corespunzătoare.

Pentru existența componentei date de infracțiune, este necesar ca acțiunile persoanei cu funcție de răspundere să depășească limitele drepturilor și atribuțiilor acordate de lege, în mod vădit, adică indiscutabil, fără dubii, circumstanță neîndoielnică și pentru făptuitor. Infracțiunea dată este una materială și se consideră consumată din momentul cauzării daunelor în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor legale ale persoanelor fizice sau juridice.

Latura subiectivă se manifestă prin intenție directă.

Subiect al infracțiunii de exces de putere sau depășire a atribuțiilor de serviciu este persoana cu funcție de răspundere.

Astfel, în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat că în primăvara anului 2012 poligonul de acumulare a deșeurilor din or. Orhei se afla într-o stare dezastruoasă. Atât or. Orhei cât și râul Răut erau amenințați de un iminent pericol ecologic, iar administrația publică locală a or. Orhei căuta căi de soluționare cât mai urgentă a problemei cu gunoștea, care nu suferea amânare. Bugetul local nu putea acoperi cheltuielile necesare în vederea soluționării problemei.

Respectiv, la 10 aprilie 2012, Consiliul orășenesc Orhei prin decizia nr.3.3 a dispus darea în administrare Î.M. „Servicii Comunal-Locative” Orhei a depozitului de deșuri, obligînd totodată administrația Î.M. „Servicii Comunal-Locative” Orhei să examineze problema optimizării cheltuielilor cu implicarea agenților economici conform cadrului legal.

Reieșind din actul de sesizare a instanței, se constată că, de către acuzatorul de stat, lui Pulbere N. i se incriminează faptul că dânsul fiind managerul-șef al întreprinderii municipale, a fost obligat astfel să implice agenți economici în baza parteneriatului public privat, deoarece acesta, ar fi cadrul legal.

Față de cele ce preced, instanța de apel a menționat că această poziție a părții acuzării este una neîntemeiată și eronată, deoarece Pulbere N., reieșind din prevederile Legii cu privire la parteneriatul public privat, nu dispunea de dreptul de a iniția procedura de parteneriat public privat, nici de dreptul de a iniția licitație, sau de a publica în Monitorul Oficial informații în acest sens.

De asemenea, prin pct. 3 al deciziei nr. 3.3 Pulbere N. a fost împuternicit să semneze un contract de întreținere și amenajare a depozitului de deșuri orășenesc, ceea ce ultimul a și făcut, semnînd contractul nr. 2 la data de 23 mai 2012 cu unicul agent economic care s-a adresat cu oferta sa IM „Eco Construcții Generale Salvagnin&Co” SRL.

În conformitate cu prevederile art. 15 alin. (2) lit. a) al Legii 179 cu privire la parteneriatul public privat, competența exclusivă de a semna contractele de parteneriat public-privat aparține în exclusivitate primarului localității sau președintelui de raion, după caz. Legea cu privire la parteneriatul public privat nu stipulează nici o situație în care Consiliul Local ar avea dreptul să transmită competența primarului de a semna contractele de parteneriat public privat la o altă persoană.

Prin urmare, toate contractele de parteneriat public-privat urmează a fi semnate obligatoriu de primarul localității, iar Pulbere N. prin decizia nr. 3.3 din 10.04.2012 a fost împuternicit de a semna un simplu contract civil și nu un contract de parteneriat public privat, deoarece ultimul urmează a fi obligatoriu semnat de către primarul localității.

Necesitatea de a obliga pe Pulbere N. de a semna un contract de amenajare a gunoștii pînă la finalizarea procesului de inițiere a parteneriatului public privat era dictată de starea dezastruoasă în care se afla depozitul de deșuri și faptul că procedura parteneriatului public-privat este un proces îndelungat care poate dura mai mult timp înșă, starea ecologică a orașului nu putea aștepta derularea acestor proceduri de durată.

Anume din acest motiv consiliul orășenesc Orhei a decis să-l împuternicească pe Pulbere N. să încheie un contract civil simplu de amenajare a gunoiștii, provizoriu, prin decizia consiliului orășenesc Orhei nr.3.4 din 10 aprilie 2012. Primăria orașului Orhei a fost obligată să întreprindă activitatea necesară pentru inițierea parteneriatului public-privat în strictă conformitate cu legislația în vigoare.

Referitor la încheierea acordului adițional nr. 1 la contractul nr.2 din 23 mai 2012, din 10 iulie 2012, s-a constatat că acesta a completat contractul de bază în partea ce ține de transmiterea în gestiunea agentului economic a infrastructurii gunoiștii pentru a o amenaja. Or, gunoiștea din or. Orhei nu este doar poligonul unde se stochează gunoiul, ci și hala industrială, care formează împreună entitatea denumită depozitul de deșeuri a or. Orhei, iar fără utilizarea acestei hale industriale nu era posibil de executat contractul de amenajare și întreținere calitativă a gunoiștii. Astfel, transmiterea în gestiune doar a poligonului de stocare a gunoiului fără imobilul de infrastructură este inutilă dacă se urmărește scopul de a face ordine la acest obiect.

Din materialele cauzei rezultă că, la 25 mai 2012, IM „Servicii Comunal-Locative” Orhei i-a fost eliberat certificatul de urbanism nr.74, pentru elaborarea documentației de proiect privind amenajarea și punerea în siguranță a depozitului orășenesc de deșeuri, ceea ce încă o dată demonstrează faptul că Pulbere N. a avut dreptul de a gestiona economic hala industrială și la încheierea acordului adițional nr. 1 la contractul nr.2 din 23 mai 2012 nu și-a depășit nici într-un fel atribuțiile sale.

Mai mult ca atât, hala industrială amplasată pe teritoriul depozitului de deșeuri din Orhei, transmisă agentului economic italian prin acordul adițional nr. 1 din 10 iulie 2012, era de iure în gestiunea economică a IM „Servicii Comunal-Locative” Orhei, fapt confirmat prin procesul-verbal de primire predare din 15 noiembrie 2010, înregistrat la OCT Orhei cu nr.6401/11/29553 la data de 03 ianuarie 2011.

Totodată, conform contractului de management nr. 1 din 01 august 2011 (f. d. 132-136), IM „Servicii Comunal-Locative” Orhei este un agent economic cu statut de persoană juridică, care execută lucrările sau prestează serviciile necesare pentru satisfacerea necesităților fondatorului și este la autofinanțare, iar managerul-șef este investit cu dreptul de a gestiona eficient toate bunurile întreprinderii primite în gestiune și de a semna acte în vederea gestionării și exploatării bunurilor avute în gestiune, inclusiv și contracte, precum și îndeplinirea dispozițiilor primarului și deciziilor Consiliului orășenesc Orhei.

Din aceste considerente, instanța de fond corect a concluzionat că acuzarea adusă lui Pulbere N. precum că la încheierea acordului adițional nr. 1 menționat mai sus și-ar fi depășit în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege sunt absolut neprobate și neîntemeiate. Esența învinuirii aduse persoanei achitate Pulbere N. constă în aceea că dânsul, fiind o persoană publică, la încheierea contractului nr. 2 din 23 mai 2012 și acordului adițional nr. 1 la contractul nr. 2 menționat din 10 iulie 2012, a încălcat prevederile art.5. 18 și 25 ale Legii nr. 179 din 10.07.2008 cu privire la parteneriatul public privat, prin ce a comis infracțiunea de depășire a drepturilor și atribuțiilor acordate.

Reieșind din învinuirea formulată, acuzarea consideră că Pulbere N. în baza Legii parteneriatului public-privat a fost obligat să efectueze următoarele acțiuni pe care nu le-a

îndeplinit: 1) nu a asigurat selectarea obiectivă a partenerului privat; 2) nu a respectat procedura de inițiere a parteneriatului public privat și 3) nu a asigurat publicarea comunicatelor informative în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

De asemenea, Legea nr. 179 din 10.07.2008 cu privire la parteneriatul public-privat nu prevede pentru managerul unei întreprinderi municipale obligația de a asigura selectarea obiectivă a partenerului privat și de a publica comunicatele informative în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, competența exclusivă în ceea ce ține de procedura de selectare a partenerului privat aparține unei Comisii de selectare.

Art. 27 alin. (1) al Legii în acest sens stipulează următoarele: *„pentru desfășurarea procedurii de selectare a partenerului privat, partenerul public creează o comisie de selectare a partenerului privat pentru fiecare bun propus ca obiect al parteneriatului public-privat. Comisia va fi formată dintr-un număr impar de membri persoane fizice, nu mai mic de 5. care trebuie să includă cel puțin un specialist în economie, un specialist în jurisprudență. un reprezentant al Agenției și un specialist în domeniul în care se inițiază parteneriatul public-privat. Comisia este condusă de un președinte, desemnat de partenerul public. ”*

În conformitate cu prevederile Legii cu privire la parteneriatul public-privat, la nivel de oraș dreptul exclusiv de a iniția procedura de parteneriat public privat și a desemna membrii Comisiei de selectare a partenerului privat aparține autorității publice locale în persoana Consiliului local.

Astfel, art. 15 alin. (1) lit. d) al Legii menționate, expres prevede că *„de competența consiliului local ține desemnarea membrilor comisiilor de selectare a partenerului privat.* Respectiv, Pulbere N., în calitate sa de manager-șef al întreprinderii municipale, nu avea nici un drept și nici o obligație să inițieze procedura de parteneriat public-privat și să asigure selectarea partenerului privat. În speță, Pulbere N. nu a selectat pe nimeni, dar a încheiat contractul de întreținere și amenajare a gunoiștii cu unicul agent economic care s-a adresat către primăria locală cu ofertă.

De asemenea, Pulbere N. nu avea nici dreptul și nici obligația de a asigura publicarea comunicatului informativ în Monitorul Oficial al Republicii Moldova or, în conformitate cu prevederile art. 15 alin.(1) lit. e) al Legii menționate, competența asigurării publicării comunicatului informativ aparține, la fel, Consiliului local.

Din cele expuse, instanța de apel a consemnat că este evident că învinuirea adusă lui Pulbere N. precum că el fiind persoană publică și acționând cu titlu oficial, a comis depășirea atribuțiilor de serviciu, sunt absolut neîntemeiate, deoarece dânsul nu dispunea de asemenea împuterniciri sau obligații.

Dimpotrivă, din cele relatate rezultă că avea să aibă loc o depășire evidentă a atribuțiilor de serviciu și exces de putere din partea persoanei achitate în cazul în care Pulbere N. avea să inițieze el personal procedura de parteneriat public-privat și să publice anunțul respectiv în Monitorul Oficial. în timp ce conform legii nu dispunea de asemenea drepturi și atribuții întru executarea deciziei nr.3.3 a Consiliului orașenesc Orhei din 10 aprilie 2012.

Reieșind din aceste considerente, prima instanță corect a concluzionat că contractul de întreținere și amenajare a depozitului orășenesc și acordul adițional nr. 1 la acesta încheiat între ÎM „Eco Construcții Generale Salvagnin&Co” SRL și Î.M. „Servicii Comunal-Locative” Orhei nu cad sub incidența Legii nr.179 din 10.07.2008 cu privire la parteneriatul public-privat, deoarece nu a fost încheiat în baza prevederilor acestei legi dar în baza prevederilor Codului civil, iar la încheierea acestora Pulbere N. a îndeplinit întocmai decizia nr.3.3 din 10 aprilie 2012 a Consiliului orășenesc Orhei.

Prin urmare, corect s-a concluzionat că în acțiunile și inacțiunile incriminate lui Pulbere N. pe acest capăt de acuzare lipsește latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal.

De asemenea, pe parcursul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești nu a fost probată nici existența altui semn obligatoriu al laturii obiective a infracțiunii incriminate lui Pulbere N. și anume *„cauzarea de daune în proporții considerabile intereselor publice”*.

Conform practicii judiciare și doctrinare, infracțiunea prevăzută la art. 328 alin. (1) Cod penal este o infracțiune materială, care se consideră consumată din momentul producerii daunelor în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

Prin *daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice* se înțelege: vătămarea ușoară sau medie a integrității corporale sau a sănătății, leziunile corporale care nu implică un prejudiciu pentru sănătate, daunele materiale care nu ating proporțiile mari etc.

Astfel, în actul de învinuire, acuzatorul de stat a concluzionat că prin acțiunile sale, Pulbere N., a cauzat daune intereselor publice, manifestate prin prejudicierea imaginii persoanei publice, care au creat suspiciuni despre coruptibilitatea acestora, că ei pot fi influențați în exercitarea atribuțiilor de serviciu, astfel aruncând o lumină defavorabilă asupra imaginii administrației publice locale, avînd și ca consecință pierderea încrederii publicului în autoritatea și imparțialitatea autorității de stat.

Nici în cadrul instanței de fond nici a celei de apel, acuzarea nu a probat fiecare din aceste acuzații, care în consecință ar fi cauzat daunele pretinse, prin urmare acestea rămân doar învinuiri pur declarative. Acuzarea nu a adus nici o probă care să demonstreze faptul că încheierea contractului cu întreprinderea italiană de către Pulbere N. a prejudiciat în careva mod imaginea autorității publice nominalizate în rechizitoriu.

6. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de apel, procurorul atacă decizia menționată cu recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia și remiterea cauzei la rejudecare.

Procurorul evidențiază că, în cauza deferită judecării instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de apelant, ceea ce echivalează cu nerezolvarea fondului apelului și nu a soluționat chestiunea dacă pedeapsa a fost individualizată corect.

Astfel, partea acuzării consideră că atît în cadrul urmăririi penale cît și pe tot parcursul examinării cauzei de către instanțe, vina lui N. Pulbere a fost dovedită incontestabil prin probele administrate la caz, și anume prin declarațiile martorilor Boțan

R., Volcu Al., Globu Gh., Colun V., Matei O., Costin V., Potîrniche V., Țurcan Al., Vasilcan O., Miron Al., Șarban I., Savin V., precum și celelalte probe materiale.

În asemenea circumstanțe, acuzarea consideră că de către instanța de apel nu au fost respectate cerințele art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală, motive din care, consideră că cauza nominalizată urmează a fi remisă la rejudecare în vederea pronunțării unei hotărâri de condamnarea în privința lui N. Pulbere în temeiul art. 328 alin. (1) Cod penal, care i-a fost incriminat prin actul de sesizare a instanței.

În drept, titularul cererii își întemeiază recursul pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală.

7. Judecînd recursul ordinar declarat de procuror, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi respins, ca inadmisibil, din următoarele considerente de fapt și de drept.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecînd recursul împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În conformitate cu dispoziția art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța este în drept să-l respingă, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat atunci cînd hotărîrea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Relevante cauzei sunt și prevederile expuse de legiuitor în art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală potrivit cărora sentința de achitare se adoptă dacă fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Analizînd cererea de recurs ordinar declarată de procuror, Colegiul constată că titularul acesteia invocă de drept temeiurile stipulate de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, susținînd că decizia instanței de apel urmează a fi casată, cu remiterea cauzei la rejudecare, dat fiind că instanța nu a dat o apreciere corespunzătoare probelor din dosar, care, în opinia sa dovedesc cu certitudine vinovăția lui Pulbere N. de cele incriminate, totodată invocînd că una din chestiunile asupra cărora trebuie să se expună instanța de apel se referă la faptul dacă pedeapsa a fost individualizată corect.

În contextul ce urmează, Colegiul va puncta raționamentele care au stat la baza respingerii recursului declarat de procuror.

Într-un prim aspect, este relevant de a specifica că invocînd eroarea de drept prevăzută de pct. 6), procurorul menționează despre faptul că instanța de apel nu s-a expus argumentat asupra tuturor motivelor din cererea sa de apel, cu toate acestea dînsul nu relevă expres asupra căror anume motive instanța nominalizată nu s-a pronunțat.

În atare situație, Colegiul penal respinge, ca nefondate, alegațiile titularului dreptului de recurs în această parte și reiterează că invocarea unor pretinse erori admise la etapa judecării cauzei de instanța de apel, urmează a fi precedate de o motivare corespunzătoare privind esența acestora și indicarea expresă a circumstanțelor cauzei cărora sunt subsecvente.

Mai mult, verificînd decizia recurată, Colegiul penal apreciază că aceasta cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor impuse de art.6 CEDO.

De asemenea, Colegiul nu poate să achieseze argumentelor procurorului precum că instanța de apel nu a respectat cerințele art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală, care obligă instanța de apel să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Or, aici urmează a se reține că motivarea hotărîrii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atîta timp cît sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărîrii penale de achitare, adică așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza de față. Investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, a expus situația de fapt reținută în cauză și a concluzionat corect că Pulbere N. urmează a fi achitat de cele incriminate în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, deoarece fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii date.

Prin urmare, opozabil celor enunțate de recurent, Colegiul penal, verificînd suplimentar materialele dosarului, specifică că judecînd apelul instanța a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptînd o soluție corectă de menținere a sentinței de achitare în privința lui Pulbere N., care a fost învinuit de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal.

În desfășurarea aceleiași idei, instanța de recurs specifică că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la respingerea apelului declarat de procuror, cu menținerea sentinței de achitare.

Pe de altă parte, raportat la criticele procurorului, Colegiul constată că acesta se referă preponderent doar la chestiunea de apreciere a probelor. Mai mult, reieșind din analiza textuală a recursului ordinar declarat, se constată că titularul acestuia expune conținutul tuturor probelor cercetate de instanțele de fond, după care în cele din urmă concluzionînd că ele constituie un ansamblu probator indubitabil într-u confirmarea vinovăției lui Pulbere N. în baza art. 328 alin. (1) Cod penal.

Față de cele ce preced, se impune precizarea că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire, instanțele judecătorești, cît și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, iar convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv. Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după pertinenta, concludenta, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblul lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Însă, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează că la etapa judecării recursului nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, acestea fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond.

Din atare considerente, Colegiul penal lărgit nu va analiza și verifica probele administrate în cauză. În cauza deferită judecării nu s-a constatat discrepanța între cele reținute de instanțele de fond în vederea achitării inculpatului și conținutul real al probelor, sau ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

De altfel, simplul fapt că pot exista două puncte de vedere distincte cu privire la modul de apreciere a probelor nu este un motiv suficient și plauzibil pentru a dispune rejudecarea unei cauze penale, după cum solicită procurorul.

În continuare, Colegiul penal lărgit consemnează că instanțele ierarhic inferioare, verificând cele imputate lui Pulbere N., au conchis corect că procurorul nu și-a susținut învinuirea în sensul declarat, adică nu a acumulat și prezentat instanței careva probe verosimile, pertinente și concludente, care ar fi demonstrat indubitabil vinovăția lui Pulbere N. de comiterea infracțiunii de depășire a atribuțiilor de serviciu, adică acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, care au cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice.

În vederea susținerii acestei statuări, Colegiul consideră necesar de a reitera că, potrivit dispoziției art. 328 Cod penal, prin exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu urmează de înțeles săvârșirea de către o persoană cu funcție de răspundere a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal se caracterizează prin: săvârșirea unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege; cauzarea daunelor în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice; prezența legăturii de cauzalitate între acțiunile comise și urmările nominalizate.

Prin *acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege* urmează de înțeles asemenea acțiuni care: vădit depășesc competența persoanei cu funcție de răspundere, ținând de competența persoanei cu funcție de răspundere ierarhic superioară sau a unui organ colegial; ar putea fi întreprinse de către persoana cu funcție de răspundere numai în prezența unor circumstanțe excepționale indicate în lege; nu pot fi comise de către nimeni, nici într-un fel de circumstanțe.

Totodată, important este de a releva că, pentru reținerea la încadrare a art.328 Cod penal este important ca depășirea limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege să aibă un caracter vădit. Dacă există dubii rezultate din contradicțiile reglementării competenței funcției deținute, iar persoana publică admite că uzurpează atribuții, admite că

săvârșește unele acțiuni fără a respecta careva cerințe impuse de lege etc., deci fără a avea certitudinea, răspunderea penală nu va opera, deoarece nu au fost depășite în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege.

Fapta prejudiciabilă incriminată la art.328 Cod penal nu poate fi omisivă, adică doar forma activă reprezentată de sintagma „săvârșirea unor acțiuni” este consacrată la descrierea preceptului incriminator. Pentru a determina dacă există într-un caz concret depășirea atribuțiilor de serviciu, este necesar de a stabili competența persoanei cu funcție de răspundere, făcând trimitere la actul normativ corespunzător care o reglementează.

În acest context, corect instanța de apel a statuat în decizia sa că: „... *Pulbere N., reieșind din prevederile Legii cu privire la parteneriatul public privat, nu dispunea de dreptul de a iniția procedura de parteneriat public privat, nici de dreptul de a iniția licitație, sau de a publica în Monitorul Oficial informații în acest sens.*

De asemenea, prin pct. 3 al deciziei nr. 3.3 Pulbere N. a fost împuternicit să semneze un contract de întreținere și amenajare a depozitului de deșuri orășenesc, ceea ce ultimul a și făcut, semnând contractul nr. 2 la data de 23 mai 2012 cu unicul agent economic care s-a adresat cu oferta sa IM „Eco Construcții Generale Salvagnin&Co” SRL.

În conformitate cu prevederile art. 15 alin. (2) lit. a) al Legii 179 cu privire la parteneriatul public privat, competența exclusivă de a semna contractele de parteneriat public-privat aparține în exclusivitate primarului localității sau președintelui de raion, după caz. Legea cu privire la parteneriatul public privat nu stipulează nici o situație în care Consiliul Local ar avea dreptul să transmită competența primarului de a semna contractele de parteneriat public privat la o altă persoană.

Prin urmare, toate contractele de parteneriat public-privat urmează a fi semnate obligatoriu de primarul localității, iar Pulbere N. prin decizia nr. 3.3 din 10.04.2012 a fost împuternicit de a semna un simplu contract civil și nu un contract de parteneriat public privat, deoarece ultimul urmează a fi obligatoriu semnat de către primarul localității.

Necesitatea de a obliga pe Pulbere N. de a semna un contract de amenajare a gunoiștii pînă la finalizarea procesului de inițiere a parteneriatului public privat era dictată de starea dezastruoasă în care se afla depozitul de deșuri și faptul că procedura parteneriatului public-privat este un proces îndelungat care poate dura mai mult timp însă, starea ecologică a orașului nu putea aștepta derularea acestor proceduri de durată.

Anume din acest motiv consiliul orășenesc Orhei a decis de a-1 împuternici pe Pulbere N. să încheie un contract civil simplu de amenajare a gunoiștii, provizoriu, prin decizia consiliului orășenesc Orhei nr.3.4 din 10 aprilie 2012. Primăria orașului Orhei a fost obligată să întreprindă activitatea necesară pentru inițierea parteneriatului public-privat în strictă conformitate cu legislația în vigoare.

Referitor la încheierea acordului adițional nr. 1 la contractul nr.2 din 23 mai 2012, din 10 iulie 2012, s-a constatat că acesta a completat contractul de bază în partea ce ține de transmiterea în gestiunea agentului economic a infrastructurii gunoiștii pentru a o amenaja. Or, gunoiștea din or. Orhei nu este doar poligonul unde se stochează gunoiul, ci și hala industrială, care formează împreună entitatea denumită depozitul de deșuri a or. Orhei, iar fără utilizarea acestei hale industriale nu era posibil de executat contractul de

amenajare și întreținere calitativă a gunoiștii. Astfel, transmiterea în gestiune doar a poligonului de stocare a gunoiului fără imobilul de infrastructură este inutilă dacă se urmărește scopul de a face ordine la acest obiect.

Din materialele cauzei rezultă că, la 25 mai 2012, IM „Servicii Comunal-Locative” Orhei i-a fost eliberat certificatul de urbanism nr.74, pentru elaborarea documentației de proiect privind amenajarea și punerea în siguranță a depozitului orășenesc de deșeuri, ceea ce încă o dată demonstrează faptul că Pulbere N. a avut dreptul de a gestiona economic hala industrială și la încheierea acordului adițional nr. 1 la contractul nr.2 din 23 mai 2012 nu și-a depășit nici într-un fel atribuțiile sale.

Mai mult ca atât, hala industrială amplasată pe teritoriul depozitului de deșeuri din Orhei, transmisă agentului economic italian prin acordul adițional nr. 1 din 10 iulie 2012, era de iure în gestiunea economică a IM „Servicii Comunal-Locative” Orhei, fapt confirmat prin procesul-verbal de primire predare din 15 noiembrie 2010, înregistrat la OCT Orhei cu nr.6401/11/29553 la data de 03 ianuarie 2011.

Totodată, conform contractului de management nr. 1 din 01 august 2011 (f. d. 132-136), IM „Servicii Comunal-Locative” Orhei este un agent economic cu statut de persoană juridică, care execută lucrările sau prestează serviciile necesare pentru satisfacerea necesităților fondatorului și este la autofinanțare, iar managerul-șef este investit cu dreptul de a gestiona eficient toate bunurile întreprinderii primite în gestiune și de a semna acte în vederea gestionării și exploatării bunurilor avute în gestiune, inclusiv și contracte, precum și îndeplinirea dispozițiilor primarului și deciziilor Consiliului orășenesc Orhei.

Din aceste considerente, instanța de fond corect a concluzionat că acuzarea adusă lui Pulbere N. precum că la încheierea acordului adițional nr. 1 menționat mai sus și-ar fi depășit în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege sunt absolut neprobate și neîntemeiate. Esența învinuirii aduse inculpatului Pulbere N. constă în aceea că dânsul, fiind o persoană publică, la încheierea contractului nr. 2 din 23 mai 2012 și acordului adițional nr. 1 la contractul nr. 2 menționat din 10 iulie 2012, a încălcat prevederile art.5. 18 și 25 ale Legii nr. 179 din 10.07.2008 cu privire la parteneriatul public privat, prin ce a comis infracțiunea de depășire a drepturilor și atribuțiilor acordate.”

Pe cale de consecință, având în vedere considerentele instanței de apel, Colegiul consideră necesar de a evidenția că, la stabilirea depășirii limitelor competenței în sensul dispoziției art. 328 Cod penal, urmează să apreciem dacă prevederile care circumstanțiază drepturile și atribuțiile inculpatului, în mod obligatoriu sunt consacrate sau derivă dintr-o lege sau dintr-un act normativ subordonat legii și fac parte din atribuțiile de serviciu a ultimului, ceea ce, la caz, nu s-a constatat.

În esență, toate acestea conturează convingerea fermă a instanței de recurs că Pulbere N. nu se face vinovat de comiterea infracțiunii de depășire a atribuțiilor de serviciu imputate acestuia prin actul de învinuire și cel de sesizare a instanței.

Pentru toate considerentele ce preced, Colegiul penal lărgit subliniază că soluția instanțelor de fond privitor la achitarea lui Pulbere N. în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, este corectă, deoarece fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii nominalizate, mai mult, în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și motivată, instanța de apel a dat răspuns la toate argumentele invocate de apelantul-procuror, a apreciat just probatoriul administrat, specificând motivele pe care și-a întemeiat hotărîrea adoptată, drept urmare toate criticele din recursul declarat de partea acuzării, sunt vădit neîntemeiate.

În consecință, Colegiul penal lărgit statuează că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.414-419 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărîre legală și motivată, din aceste considerente nu există careva temeiuri pentru admiterea recursului în sensul declarat de procuror.

8. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de procurorul din procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Ciobanu Sergiu împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016, în cauza penală în privința lui **PULBERE Nicanor Mihail**, cu menținerea hotărîrii atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată la 05 ianuarie 2017.

Președinte

URSACHE Petru

Judecători

NICOLAEV Ghenadie

TIMOFTI Vladimir

TOMA Nadejda

ALERGUȘ Constantin